

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și înveștă. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 220.

Războiul și cifrele.

Considerați șirele aceste ca o anexă la „Armata productivă”, la care tot cuget și eu de vr'o 3 ani. Le recomand mai ales în atenția biologilor, cari pledează pentru necesitatea războaielor din motive biologice argumentând, ba cu lupta pentru existență ba cu supravețuirea celui mai tare, ba cu alte teorii savante și mai puțin savante.

Nu mai puțin le recomand în atenția acelor economiști, cari pe urma fiecărui războiu văd înflorind viața economică uitând poverile lăsate de el, deghisate în miliardele de datorie publică și uitând că aceeași înflorire s'ar fi putut realiza fără pierderea miilor de combatanți, fără poverile de miliarde, cu o armată adevărat productivă mobilizată spre lucrări pacifice, de folos public.

Cifrele sunt reci, dar au forță documentară. Sunt extrem de elocvente pentru cine vrea să le înțeleagă.

În temeiul datelor celor mai nouă, Germania cheltuiește zilnic 58 milioane de franci pentru războiu, Austro-Ungaria 32 milioane, Turcia 8 milioane. Puterile centrale cheltuiesc deci zilnic 98 milioane pentru întreținerea armatelor cu alimente, armament și muniție.

Statele centrale cheltuiesc:

Anglia	52 milioane
Franța	43 „
Rusia	54 „
Italia	21 „
Belgia, Serbia, Montenegro	12 „

Total 182 milioane

Războiul înghite deci, din partea tuturor statelor beligerante câte 280 milioane franci la zi în suma aceasta nici decât nu sunt cuprinse daunele cauzate de operații și cu atât mai puțin pierderile de oameni. Dacă am socoti și aceste, milioanele s'ar ridica la sume minime fabuloase.

Dar și în rațiunea de 280 milioane pe zi, cheltuielile anuale ale războiului se urcă la 365x280 milioane sau în cifră rotundă la 102 miliarde de franci. Sumă respectabilă, având frumoașa misiune să distrugă bunuri economice și opere culturale în valoare limitată și vieți cari nici nu se pot exprima în bani.

Minunate roade ale civilizației omenescii! Ale altruismului propagat de educația „rațională” și patriotică. Merită să contemplăm asupra lor.

Socotind hectarul de pământ cultivabil în termen mediu cu 2000 franci, evident că suma de 102 miliarde, cheltuielile unui an de războiu, ar fi suficiente pentru a cumpăra 51 milioane hectare sau un teritor de 51,000 chi-

lometri pătrați, cât Serbia înainte de războiul balcanic.

Lucrările de irigație a unui hectar de pământ costă 1500 franci. Cu 150 miliarde s'ar putea cuceri pentru cultură 1 milion de hectare din deșertul Arabiei ori al Africii, oferind subsistență pentru cel puțin 30 milioane de locuitori.

Ei, dar 150 miliarde au trebuit pentru 14 luni de războiu!

Averea totală a României se evaluează la 26 miliarde de lei. Sumă frumoasă, ați zice.

— Ași! Cheltuielile de 9 zile a operațiilor militare pe toate fronturile.

Mănăstirea Argeșului, podul dela Cernavoda, portul Constanța, sunt trei monumente culturale, cu cari pe drept se poate mândri România. Restaurarea mănăstirii și mobilarea ei au costat 1,500,000 lei. Podul 15 milioane. Portul 50 milioane. În total 66 1/2 milioane lei.

— Cu care sumă abia ar putea opera armatele beligerante timp de 8 ore. Ori!

— Costul unui Dreadnought scufundat în 5 minute de torpila sinamică. Viețile echipel, pierdute în valuri, nu le socotesc, fiindcă nici beligeranții nu le socotesc. — Cantitate neglijabilă...

Canalul Suez, canalul dela Kiel, canalul Manchester, cari au transformat comerțul mondial, au costat 1500 milioane de franci.

— Cheltuielile pe 6 zile a războiului actual.

Calea ferată Löschberg (Elveția) a costat 140 milioane, deși are tunelul de același nume, în lungime de 14,600 m. și numeroase altele mai mici.

— Costul bubulului de tunuri dela amiază până seara...

Înainte de războiu, Francezii făceau planul să construiască o cale ferată peste Sahara. Întreagă linia, dela Oran (tărâmul Mediteranei) până la Stanleyville (Congo belgian), în lungime de 6300 km., ar fi costat 850 milioane de franci...

...cari li svântă acum Francezii pe 20 zile de războiu.

La canalul Panama geniul tehnic a străpuns o parte din scoarța pământului, împreună două Oceanuri. Lucrarea a costat 2 miliarde.

Cu cheltuielile de până azi a războiului s'ar putea scobi de o sută de ori canalul.

Marele dig dela Assuan (Egipt), lung de 2 km., cu 180 ecluze, cuprinzând 1 miliard metri cubi de apă, cari transformă peste 100 mil de hectare pământ steril în câmpii roditoare, a costat 80 milioane franci.

— Întreținerea de 5 ore a războiului.

Gavr. Todica.

Preludiile războiului sârbo-bulgar.

— Telegramme recente. —

Athina 27 Septembrie. — Trupele bulgare se concentrează la Nevrokop, Koprull și Kumlia. Însemnate forțe au fost trimise la Dedeagac, unde se așteaptă debarcarea trupelor antantei.

Sofia 27 Septembrie. — Mobilizarea Bulgariei s'a încheiat deja.

Köln 27 Septembrie. — Ziarul „Kölnische Zeitung” i se anunță din Sofia, că cercurile diplomatice socotesc ca inevitabil războiul bulgaro-sârb.

București 27 Septembrie. — Ziarul „Staran” aduce știrea că în timpul cel mai apropiat Venizelos se va întâlni cu Pașici.

Viena, 27 Septembrie. După o știre sosită ieri la ambasada grecească de aici, între regele Constantin și Venizelos e în toate deplin acord cu privire la mobilizare.

Camera elenă va fi convocată pe Miercuri pentru consfățuirii importante.

Sofia, 28 Septembrie. — Ambasadorul de-aici ai antantei au adus la cunoștință guvernului bulgar, că puterile antantei în curând își vor executa hotărârea de-a ocupa Macedonia. Pentru acest scop vor debarca pe țărmii Macedoniei și ai Albaniei 150,000 soldați.

Frankfurt, 28 Septembrie. — Regele Ferdinand al Bulgariei, a trimis regelui grec o telegramă, în care îi face cunoscut că mobilizarea Bulgariei nu e îndreptată împotriva Greciei și accentuază valoarea relațiilor amicale între cele două state. Dela războiul balcanic regele Bulgariei a întrerupt orice relații cu regele Constantin, pentru aceea i se dă acum acestui fapt deosebită importanță.

Vizita lui Pașici la ambasada bulgară din Niș.

Din București se anunță:

Primul ministru sârb Pașici i-a făcut săptămâna trecută o vizită ambasadorului bulgar Clapracikov și l'a întrebat, de e adevărat că Bulgaria vrea să atace Serbia? Ambasadorul bulgar i-a răspuns, că el n'are cunoștință despre așa ceva. Clapracikov în decursul conversației — după cum se știe — i-ar fi spus lui Pașici, că Bulgaria nu e mulțumită cu atitudinea luată de Serbia în chestia Macedoniei.

Puterea armată a Greciei.

Din Basel se anunță: Agenția Havas primește din Londra știrea alarmantă, că în câteva zile Grecia va mobiliza 350,000 soldați.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 28 Septemv. — Din marșele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei.

Deoarece-ce trupele austro-ungare și germane la Styr amenințau să încunjure forțele rusești, dușmanul a fost silit să lase la o parte ofensiva începută cu mari jertfe în regiunea de fortărețe din Wolhinia. Retragerea Rușilor a ținut eri toată ziua. Armata dușmană s-a retras după Putilovka. Trupele noastre o urmăresc.

La ost dela Luck trupele noastre au făcut prizonieri în lupte de ariergarde 4 ofițeri ruși și 600 soldați. Lângă Ikva și în Galizia ostică situația e neschimbată.

La granițele italiene.

Pe frontul Dolomit am respins azi-dimineață atacul cu granate de mână, îndreptat la Col dei Bois. Italienii au luat eri din nou sub foc spitalul Crucei roșii din Görz, aruncând asupra lui vre-o 50 granate, cu toate că pe spital, din cauză că nu putuse fi evacuat încă pe deplin, flutura drapelul genovez.

Pe sectorul dela Doberdo focul nostru a zădărnicit un atac încercat la Monte dei sei Busi.

În sudul monarhiei.

Artileria noastră a conturbat lucrările de fortificare ale dușmanului pe cursul inferior al Savei. Tunurile de cetate din Belgrad au dat câte-va pușcături asupra orașului Semlin, dar un au nimerit.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 28 Sept. — Buletinul oficial al mareșalului cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Dușmanul și-a continuat și eri încercările de spargere, dar nu a ajuns la nici un rezultat și în numeroase locuri a suferit pierderi însemnate. La Loos Englezii au îndreptat un nou contra-atac contra noastră, dar și acesta s'a terminat absolut fără nici un succes. Contra-atacul nostru pe lângă un bun câștig de teren, ne-a mai adus și 20 ofițeri și 750 soldați priso-

nieri. Cu aceștia numărul prizonierilor s'a ridicat în acest loc la 8397, cu ofițeri cu tot. Am capturat totodată de nou și 9 mitralieze.

La Souchez, Angres, Rocincourt și în general pe întreg frontul din Champagne și până la marginea Argonilor, toate atacurile Francezilor le-am respins. În regiunea dela Souain dușmanul dovedind o ciudată necunoștință a situației, a îndreptat contra noastră și o masă mare de cavalerie. Pe aceștia însă i-am decimat cu focul nostru și i-am pus pe fugă.

În Argoni o leșire mai mică o noastră a avut ca rezultat repararea poziției noastre dela Fille-Morte. Atacul nostru a avut succes. Am făcut 250 prizonieri. Pe înălțimea dela Combres alaltaeri și eri am distrus și am surpat prin exploziuni numeroase poziții dușmanului de pe un front larg.

La ost și sud-ost.

Grupul mareșalului Hindenburg: Dușmanul strămtorat pe frontul sud-vestic dela Dünaburg a cercat să se mențină în o poziție a sa situată departe mai înapoi. L-am atacat și l-am respins. La sud dela lacul Dryvjati s'au dat lupte de cavalerie.

Rezultatul armatei Eichhorn în lupta dela Vilna, care a adus cu sine respingerea dușmanului dincolo de linia Narotsch-Smogon-Wischnew, a fost 70 ofițeri și 21908 soldați prizonieri, 3 tunuri și 72 mitralieze cari au ajuns în mâinile noastre, precum și mult material, pe care dușmanul din cauza retragerii grăbite l-a lăsat acolo. Din cauza înaintării noastre rezezi numai acum s'a putut constata mărimea acestei prăzi, iar prada amintită până acum nu e socotită în aceasta.

La sud dela Smorgon atacul nostru înaintează. Aici am făcut prizonieri 23 ofițeri și 3300 soldați și am capturat 9 mitralieze.

Grupul principelui Leopold de Bavaria: Capetele de pod la ost dela Baranovitschi sunt în posesiunea noastră. Am făcut 850 prizonieri.

La grupul de armată Mackensen situația e neschimbată.

Grupul mareșalului Linsingen a eluptat trecerea peste Styr la sud dela Luck. În urma înaintării noastre Rușii sunt în deplină retragere pe întreg frontul la nord dela Dubno.

Pro veritate.

Priviri respingătoare ne'noonjoară în drumul nostru de acum e anul, Deși ne-am dat tot ce-am avut mai mândru Suntem în ochii unora dușmanul Neîmpăcat și vecinii de oară.

Carpații albi ne-a cunoscut oștenii, Polonia ne-a câștigat renume, Frangorodu-i mărturie mare Că cei mai buni ostași în astă lume Sânt oștenii și ai Cosăzenii.

Galizia, sârmana Bucovina și Dunărea și munții cei de frunte, S'au închinat cuernio înaintea Românilor — toți pui de șoimi de munte — Cari s'au luptat de-un an, fără hodină.

Cei lungi la vorbă și cu spor la patimi Vor flecări și-acum ca ma'nainte Împrejmuiți de sumpete adăpostari, — Dar'cei viteji dorm astăzi în morminte Și-ai lor boacoe, și să nutrească lacrimii.

Priviri respingătoare ne'noonjoară, În drumul nostru de acum e anul, Deși ne-am dat tot ce-am avut mai mândru Suntem în ochii unora dușmanul Neîmpăcat și vecinii de oară.

Dasile Sfioțcana.

Războiul de tranșee.

— Amintiri istorice. —

Perfecționarea armamentului și grija de a se cruța un număr cât mai mare de oameni din masele enorme aruncate în lupte, au modificat cu desăvârșire tactica războiului modern, inaugurându-se astfel lupta de tranșee.

De altfel acest fel de luptă nu este cu totul nou. Istoria cunoaște asemenea lupte încă din sec. al XVI-lea când puternicele armate ale lui Carol Quintul trebuiră să înfrunte la asediul orașului Marsilia, rezistența înverșunată a luptătorilor apăraători, adăpostuți la faimoasa tranșee des Damesc.

În 1524, armata imperială pusă

sub comanda marchizului de Pescaire și a contelui de Bourbon, porni războiul având ca obiectiv principal orașul înțărît Marsilia, pe care li și impresură.

Atâta încredere în forța ofensivă a armatei inspira comandantilor încât contele de Bourbon credea cu certitudine și se lăuda că odată cu primul foc de armă, apărații se vor preda cu cheie orașului și cu lanțurile de gât.

Speranțele lui de Bourbon fură însă deșarte căci apărații opuneau o rezistență eroică zădărnind încercările impetuoaase și tot mai disperate ale impresurătorilor. După o mână îndelungată și încercată, care priceau multe pierderi de vieți omenescii, atacatorul izbuti să facă o spărtură în zidul orașului. Aci dădu însă preste o surpriză: era un șant șepat și organizat pentru apărare de către femeile marșeilleze, care luptau alături de bărbații apăraători.

Acest șant forma un fel de a doua linie de apărare, pe care lozadar se încercară să-ocupe spanzorii lui Pescaire

și imperaliul lui de Bourbon, astfel că asediul început pe la mijlocul jumătății a două a lunii August rămase infructuos până la sfârșitul lui Septemvrie, când cetatea fu despresurată.

Orașul Marsilia a ținut să aibă amintirea vecinică a acestui memorabil episod și puze să se zugrăvească pe pânză; tabloul fu păstrat multă vreme în locelul primăriei orașului. Astăzi există o gravură executată de Debaigne în 1784 după un desen al lui David.

Această gravură, după cum cetim în „Le Temps”, reprezintă această luptă.

Pe primul plan al stampeii se pot vedea femeile transportând coșuri pline cu pământ gălbui, fasine, sub ordinea unuia dintre ele al cărei gest de comandantă pricinuste un fel de mirare luptătoarelor îmbrăcate în costume romane.

Mai încoace se văd alte femei care sapă faimosul șant, pe care li întăresc cu fasine; soldații înaintează să apere spărtura făcută în zid, iar cetățenii își pregătesc pumnalele gata să lovească

pe temerarul care ar încerca să pătrundă în cetate.

Zidul este tixit de apărații cari trag cu arcebuzele, ajutați de femei. Numeroase femei fac serviciul de ambulanță. În văzduh plutește o vedenie, iar alta, la rădăcina unui pom șerie pe o placă „Glorie Marsillei”.

O șerie de luptători aduc armele familiilor noble, din care cetățenii au ales — după cum spune o explicațiune imprimată aparte — pe femeile care să-i comande și să aducă munițiunii soldaților care apără zidurile cetății.

Astăzi rudimentara încercare de eri a devenit temuta tranșee, de unde se aruncă asupra inamicului vaturile de oameni cu forțele mereu înprospătate.

Și de sigur că vremea va da la iveală alte feluri de luptă, ce își vor găsi origina în obscurile dibuiri ale trecutului războinic.

Manifestatii politice in Romania.

Inaugurarea noului local al partidului conservator. - Spicuri din discursurile d-lor Marghiloman, C. C. Arion si Gr. Cantacuzino.

Bucuresti 28 Sept. n. 1915.

Luni dimineata a avut loc in Bucuresti inaugurarea noului local al clubului conservator de sub sefia d-lui Marghiloman...

Dl Al. Marghiloman a spus intre altele:

„Politica, care convine Romaniei in aceste momente este, inca, politica care a fost infaptuita la Sibiu...

Orice abatere de la ceea ce a fost convenit la Sibiu constituie un act unilateral care nu implica decat responsabilitatea celui care-l comite...

Dar daca abaterea s-ar veni de la guvern, o, atunci ar fi o primejdie.

Asupra acestui punct, domnii mei, eu, in buna constiinta, nu ma cred autorizat sa afirm ca pactul acela astazi este definitiv schimbat de guvern...

Asta este, domnii mei, politica inteleapta pe care noi suntem hotarati sa o sprijinim fara sa cerem nimic in schimb...

Politica partidului conservator ramane politica expectativei neutrale, cu toate obligatiunile si cu toate ingradirile care ies din conventiile internationale...

Dl C. C. Arion a spus intre altele:

Domnii suntem la o noua raspantie: Bulgaria a mobilizat.

Se vorbește acum din nou de idealul national. Si noi suntem pentru infaptuirea idealului national, insa pentru infaptuirea idealului integral si ireductibil.

Ce patriotism e acela care inchide ochii si si astupa urechile? Nu e carnea din trupul nostru, sange din sangele nostru?

Idealurile nationale insa nu se realizeaza decat in timp si in spatiu; nu dupa dorinta e poporului, ci dupa posibilitatea momentului.

Trebuie sa mobilizam si noi? Parlamentul dela Bevarac a hotarat ca trebuie. Numai departe decat acum patru zile, patriotii dela Actiunea Nationala recunoasteau imposibilitatea de a esi acum din neutralitate...

S-a schimbat oare ceva? Nimeni altceva decat doar ca probabilitatea ca am avea de luptat pe doua fronturi, a devenit o certitudine.

Daca mobilizarea Bulgariei este o provocare sau o amenintare este o datorie pentru Romania ca la provocare sa raspunda cu provocare, iar la amenintare cu amenintare. Nu admitem nici provocari, nici amenintari. Dar ca sa mobilizam noi cu toate ca provocare, ar fi o greseala pe care am pute-o plati scump.

Neutralitatea se impune in afara, iar in interior, daca sunt vandari cari o inspira si nebuni cari turbura ordinea, guvernul e dator sa se puna mana la piept.

Vor trece insa vremurile acestea si va veni momentul cel mare. Toata energia in fata rasii noastre, vor incepe atunci minune.

Dl Gr. Cantacuzino a spus intre altele:

Atitudinea tarii a fost bine definita in Consiliul de Coroana si anume expectativa neutrala.

Numai un alt consiliu de Coroana ar putea sa modifice aceasta atitudine si pana atunci guvernul trebuie sa se tina strict de hotararea luata.

Ar trebui sa se inceteze cu politica ce se interproteasa cu o duplicitate fata de ambele grupuri beligerante deoarece se permit atitari si inepaturi de aceea la adresa Puterilor centrale si se dau celor din Imparatia Inelgerea tagadului si sperante ce nu se realizeaza. Daca se urmeaza aceasta politica, Romania riscă sa ramana izolata si va de noi daca vom ramane fara sprijin la inchiderea pacii.

De aceea nu putem decat sa a-probăm expozitiu făcut de d. Marghiloman, seful partidului si sa dam concursul nostru guvernului, cu conditia ca el sa ducă o politica economica si financiara conforma cu interesele tarii si sa aiba energia sa guvernaze ceace nu face acum, permitionand manifestatiunile anarhice. Daca guvernul nu are aceasta energie ne va obliga pe noi sa raspundem cu seceasi masura.

Conservatorilor nu le-a fost niciodata frica de nimeni, fiindca cu constiinta ca lucreaza pentru binele tarii.

Dupa ce au mai vorbit d-nii D. Nenitescu, care constata ca o singura primejdie exista pentru Romania si anume Rusia, si dl D. Dobrescu care releva intelegerea, ce domneste intre partidul conservator purificat si seful sau, a incheiat dl Marghiloman cu urmatoarele cuvinte: Ne-am impartasit cu toata intr-o unitate de credinta, care singura poate face fata in momentele actuale.

Declar sedinta de inaugurare a noului club inchisa.

Antanta vrea Salonicul - ca baza de operatii. Din Atena se anunta: Diplomații Francezi si Angliei fac eforturi, sa castige Salonicul ca baza de operatii. S-au luat dispozitii pentru debarcarea unui mare numar de trupe si Venizelos se nizeste sa usureze trecerea trupelor antantei.

Bulgaria a luat in primire teritoriile turcești. Din Sofia se anunta:

Teritoriile turcești cedate au fost ocupate de trupele bulgare. Deasemenea au sosit si autoritatile civile bulgare. Ziarul „Kambana“ comunica, ca comisiunea instituita pentru stabilirea graniței turco-bulgare, compusa din ofitieri austro-ungari, germani, svedezi, turci si bulgari, a sosit la fața locului si a stabilit noul granițe. Linia ferată Adrianopol-Dedeagatsch a fost luata in primire de administratia cailor ferate bulgare.

Tinta ofenzivei franco-angieze. Din Paris se anunta: Ofensiva de pe frontul apusean are de scop, cucerirea de teren intre Silpe si Aisne, cat si spre nord dela Arras. Tot asa se nizeste aliații si pe celelalte parti ale frontului sa castige teren.

Trupele românești rămân concentrate. Fața de numeroasele stiri mai mult sau mai puțin fanteziste, cari s-au colportat in jurul recentului consiliu de razboi român, semioficiosul „Independance Roumaine“ publica următoarele:

Consiliul de ministri, care s'a ocupat cu situatia externa, a luat la cunoștință mobilizarea Bulgariei si a Greciei. Ministrii au fost toți de parere, ca aceste noi fapte nu sunt de natura, ca sa schimbe in vre-o directie conduita politicii Romaniei, urmată până azi. In urma acestui fapt trupele noastre vor rămânea și mai departe concentrate de-alungul granițelor noastre. Cu chestia decretării stării de asediu, despre care au scris anumite foi, consiliul de ministri nu s'a ocupat in genere.

Consulii bulgari din Macedonia sârbească au plecat.

Din Berlin se anunta:

„Tagesanzeiger“ adă din Niș: Consulii bulgari din Macedonia sârbească au plecat acasă.

Demers sârb la Atena.

Din Sofia se anunta: Semioficiosul Now Wak scrie ca ultimul demers sârb, ce l'a trimis guvernului grec, a rămas până acum fără rezultat

Trupe engleze și franceze în Serbia

Din București se anunta: Minerva din Izvor sigur aduce știrea, ca Joia trecută in Mudros au fost imbarcate trupe engleze și franceze și trimise in micul port Katerina lângă Salonic. Aceste trupe sunt destinate Serbiei.

Anglia amenințat Grecia cu blocadă.

Din Atena se anunta: Grecia a proclamat mobilizarea, din cauza ca Anglia a amenințat-o cu blocadă, in cazul, dacă nu va sprijini Serbia împotriva Bulgariei.

Rennenkampf - guvernorul Petrogradului.

Din Berlin se anunta: După stiri sosite din Petrograd, generalul Rennenkampf care in timpul din urmă a fost pe frontul din Caucaz, a fost numit guvernor al Petrogradului.

Regele Petru - la țar.

Dupa stiri sosite din Geneva, regele Petru al Serbiei, are de gând să călătorească la cartierul general rus, petru a se întâlni cu țarul.

Pentru sărmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-ruul trecut 7852 e. 68 f.

O frumoasă colecție din Orăștie, la care au contribuit:

- Ioan I. Vulcu, Orăștie 50 cor. Câte 20 cor.: Victoria Dr. Erdely, Nic. Opincariu. Câte 10 cor.: Dr. Aurel Vlad, Dr. Rom. Dobo, Dr. Oct. Eglimbea, Cornel Demeter, Căpitan Ciucian și soția, Dr. Aur. de Muntean, Maior D. Florian. Câte 4 cor.: Sim. Corvin sen., Ioan Rob, George Cusuta, Nic. I. Nicosara. Câte 3 cor.: Ioan Marta, Sim. Vlad, Valer Orbonas. Câte 2 cor.: Dumitru Rob, Miș Buzdugan. La o laltă... 189 > >Arieșanac inastit de credit și economii Turda... 20 > Cu prilejul reînnoirii abonamentului: D-na Maria Puianu, Heghig... 10 > D-l Val. Langa notar com. Șinca nouă... 2 > D-na Lucia Bologa Turda 3 D-na Maria Dr. Ciuta născ. Bologa, Turda... 10 D-na Ana German, Turda 2 D-l Emil Bologa comerș. 5 La o laltă 8093 C. 06 f.

ȘTIRI.

29 Septembrie n. 1915.

Distincții militare. Cu lauda prea înaltă - Signum laudis - au fost distincții, sublocotenentul-gloțas Gheorghe Barbul și sublocotenentul i. r. Adrian Ganea.

Elevi turci în școala reală ev. din Sibiu. Alături s'au înscris în școala reală evangelică din Sibiu elevii turci Hassan Refat Sadreddin bey și Memed Remaledin Essad bey, ambii fil unor comerșanți nobili turci din Constantinopol. Elevii doresc să absolva școala reală din Sibiu și să îmbrățișeze cariera de inginer.

Destituirea profesorului Massaryk. Din Viena se anunta: Cunoscutul profesor al universității ceha din Praga, Massaryk care se află de timp mai îndelungat in streinătate, unde ar fi deslășurat o gitație nepermisă, a fost tras in cercetare disciplinară și desti-

tult din postul său, caștudu-l în același timp și beneficiile asiarului.

Desertori: Magistratul orașului ne trimite spre publicare următorul avis: Vasilie Badea, plutonier tit. infanț. de rezervă al regimentului de infanterie ces, și reg. al 2-lea, născut in Brașov in anul 1887 și artilerist la Brașov a fugit din patria sa și a fost declarat de desertor.

Otto Emil Milder, născut in anul 1891, aparținător la Brașov, plutonier in rezervă suplinitoare a Regimentului de infanterie ces. și reg. No. 2, a fugit din patria sa și se declară de desertor.

Știri din România. Ministerul lucrărilor publice, a făcut cunoscut direcțiunei cailor ferate să descarce toate vagoanele încărcate cu mărfuri și cereale destinate pentru Bulgaria.

A sosit in Capitală d. major Prodan, atașatul militar român la Petrograd.

Fabricațiunea zahărului de Moldova va fi mai târziu din pricina întârzierii recoltei de sfeclă. Fabricile dela Roman și Săscut nu vor începe fabricațiunea decât la sfârșitul acestei luni. Recolta de sfeclă este satisfăcătoare și mai îmbelugată decât aceea de anul trecut.

Din glumele războiului. Câțiva soldați dintr'un regiment de infanterie elvețiană staționat la Basel, se aflau într'o cafeana. Unul din ei avea de față lui pe un cizil - un german. Conversația se incinse foarte curând - bineînțeles asupra războiului.

Al țarg d-ta asupra germanilor, dacă ar veni in Elveția? se încumetă să întrebe germanul.

Nu! Niciodată! răspunse cu convingere militarul.

Răfete! O halbă pentru acest brav soldat: exclamă interlocutorul său entuziasmat. Dar camarazii d-tale dela masa vecină, ar trage asupra germanilor?

Ași de unde! Și ei sunt ce și mine...

Kolossal! Chelner, adu câte o halbă la fiecare din domnii aceștia. Dar ia spune-mi, - liber Freund - toți soldații elvețieni sunt așa de germanofili ca d-voastră?

Ah! Cât despre asta., nu știu.

Atunci cum se face că d-voastră, toți de aci, n'ați trage asupra germanilor?

Soldatul surăse malițios și îi satisfăcu curiozitatea: - Suntem toți dela muzica militară....

Publicațiune referitoare la anunțarea proviziunilor de bumbac și de tort de bumbac, precum și cu privire la restrângerea prelucrării și a vânzării bumbacului, a tortului și a mărfurilor de bumbac: Inaltul Ministeriu regim. ung. a emis două ordinațiuni in sfacera mai sus amintită sub Nru. / 3879/915 și 3330/915 / in sensul acestor ordinațiuni sunt supuse anunțării ordonate următoarele mărfuri:

Bumbac, nelucrat, înălbit și colorat, fie in ghemuri obișnuite, fie neadunate, deschis și in ori care stadiu de pregătire, precum și tort de bumbac de tot soiul, mai departe stote de bumbac după cum le cere administrația militară, alte materii de bumbac, la cari se aplică tert Nr. 60 in mod englezesc; excepțiune fac stofele de mobilie și perdele, garniturii, dantele de țil și broderii, mai departe sunt de anunțat rufe de bărbați din bumbac, alte articole confecționate din stofe de bumbac pentru scopuri militare (uniforme, saci de spinare, saci pentru pâne etc.) precum și vată de bumbac nelucrată și înălbită și alte articole sanitare pregătite din bumbac, rufărie gata pentru bărbați din bumbac sau din lână curată țesute sau împletite sau stofe pregătite din lână înjumătățită resp. stofe de lână și tort țesute - toate aceste trebuie anunțate. Persoane, firme, reuniuni și corporațiuni autonome, cari produc obiectele sus înșirate, le întrebunțează, le prelucră sau le au sub îngrijirea lor sunt obligate să cantitățile cari le au in îngrijirea lor la 30 Septembrie 1915 să se arate cel mult până la 8 Octomvrie 1915 pe calea centralei ungare și austriace pentru bumbăcărie / Budepesta, Strada Zrinyi 1/ la Ministeriu de comerțiu. Anunțările se vor face pe foile oficiale, cari se dau dela centrala de bumbac, cari sunt a se umplea in toate rubricile după cum se cere. Referitor la restrângerea prelucrării și la vânzarea bumbacului, a tortului de bumbac și a mărfurilor de bumbac, care se începe la 20 Septembrie 1915, ordinațiuni referitoare la aceste obiecte cuprind dispozițiuni foarte importante, cari se pot citi in tot cuprinsul lor la autoritatea industrială orășanească / Magistratul orășaneșc Strada Porții Nr. 63. Cel interesat se provoacă a observa aceste dispozițiuni cu toată strictețea spre încunjurarea oricărei coliziuni cu legea.

Brașov, in 22. Septembrie 1915. Magistratul orășaneșc.

Harta Serbiei. In vederea noului război sârbo-bulgar instituit, cartograful G. Freytag & Berndt din Viena a dat știele acestei cartografii Serbiei in măsura 1:600.000, Preț 1.50 Cor. cu porto 1.60 cor.

Programar:

Tip. A. Muresianu: Branice & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Laca

Nr. M. 18625-1915.

Publicațiune!

Spre a pune stavila abuzurilor ce se fac cu urcarea prețurilor la țargurile de vite ale orașului Brașov. Magistratul orășaneșc ia următoarele dispozițiuni:

1. Ca cumpărătorii pot să se înviescă și să umbie pe piața țargului de vite orășaneșc și adică și la țargurile de săptămână și la cele anuale:

a) Neguțarii de vite, cari posed certificatul industrial valabil pentru toate țările aparținătoare coroanei Sfantului Ștefan și cari pot proba că dănații sunt adevărații posesori ai acestor certificate.

b) Măcelarii și cărnățarii, cari printr'un certificat industrial edat de autoritatea industrială de prima instanță a respectivului meșter pot dovedi, că ei atunci când se prezintă in țarg își eserțeană permanent meseria de măcelar sau cărnățar și că ei prin urmare cumpără vitele de tăiat pentru vânzarea proprie de cărnuri.

c) Economii rurali și țânșori de vite, cari cumpără vite de tăiat pentru folosința proprie, pentru a le țana mai departe și pentru a le îngrăși.

d) Oamenii cari cumpără vite de tăiat pentru consumul său propriu.

Dela cumpărătorii menționați sub c) și d) nu se pretinde dovadă specială; un cumpărător însă - contra cărui există sau și susțana o bănuială motivată, că cumpără vite de tăiat spre a le vinde numai decât mai departe - poate fi dat afară de pe teritoriul țargului pe timpul cât țane țargul de vite.

2. Fiecare cap de vită, ce se află pe piața țargului de vite poate fi cumpărat și vândut numai o singură dată in tot timpul cât țane țargul; de aceea posesul de vite al vitei cumpărate trebuie îndată după încheierea țargului adăca cumpărării trebuie transcris pe numele cumpărătorului. Vânșarii și cumpărătorii cari încearcă să vânșă; încă odată vite cumpărată sau să o cumpere din a doua mână, asemenea și toți aceia, cari după însusul acestor dispozițiuni n'au dreptul de a cumpăra vite, vor fi dați afară de pe teritoriul pieței țargului de vite, dacă dănații procesali de autoritate nu vor părăsi țargul de bună voie.

Aceste dispozițiuni ale Magistratului intră in putere de lege in a doua zi a țargului de vite săptămânal, care urmează după așarea acestei publicațiuni pe locul corespuzător din țargul de vite.

Cu stricta executare a acestei publicațiuni se încredințează Căpitănatul de poliție orășaneșc.

Brașov, in 16. Septembrie 1915

1-1 Magistratul orășaneșc.

N. M. 17929/1915.

Vânzare de lemne ale orașului

Mercuri in 29 Septembrie a. c. s'au începu vânzarea de lemne ale orașului, la Casa orășanească se vinde atât din magazinul de lemne al orașului cât și din deponiul la casa țitărului de la Podu Crețului, și din o parte a pădurii »Hattergrund« a revierului orășaneșc.

Prețurile sunt următoarele:

4 m. c. - 1 stânjin blană de lemne de fag Cl. I. din magazinul orășaneșc cu dusu acasă cor. 52.

4 m. c. - 1 stânjin blană lemne de fag Cl. II din magazinul orășaneșc dus acasă cor. 48.

4 m. c. - 1 stânjin blană lemne de fag Cl. I din deponiul Podu Crețului fără dus acasă cor. 46.

4 m. c. - 1 stânjin blană de fag Cl. I loco in pădurea »Hattergrund« dusă acasă de cumpărător cu caru cor. 88.

4 m. c. - 1 stânjin blană de fag Cl. I loco pădurea »Hattergrund« fără dus acasă și înainte de încălecat puse stânjin cor. 32.

Se vinde numai un stânjin la o partidă pe durată de o lună.

Publicul este rugat ca prețul lemnelor să-l plătească in bani numărați.

Brașov 25 Septembrie 1915.

1-1 Magistratul orășaneșc.